

JURIDICA

9 1999

Kolmas aste

Eesti taasiseseisvumist ettevalmistanud ja iseseisvumisega kaasnenud arvukate reformide hulgas oli kohtureform üks põhjalikumalt läbi viidud reformidest. Seda nii kohtute organisatsioonilise struktuuri, menetluslike ümberkorralduste, eriti aga kohtunikkomma uuendamise poolest. Kohtunike arv on suurenenud ligi kolm korda, juurde on tulnud palju uusi inimesi ja selle protsessi tulemusena on kohtunikest ligi kaks kolmandikku neid, kes pole varem kohtunikuna töötanud. Kohtureformi kiirele realiseerimisele aitas oluliselt kaasa asjaolu, et kohtute seaduse ja kohtuniku staatuse seaduse eelnõusid hakati ette valmistama juba enne Eesti taasiseseisvumist,

9/1999

TARTU ÜLIKOOLI ÕIGUSTEADUSKONNA AJAKIRI

AJAKIRJA VÄLJAANDMIST
TOETAVAD:

JUURA,
ÕIGUSTEABE AS

JUSTIITSMINISTEERIUM

EESTI JURISTIDE LIIT

EESTI
AKADEEMILINE
ÕIGUSTEADUSE
SELTS

ISSN 1406-1074

TARTU ÜLIKOOLI
KAUBAMÄRKI KASUTATAKSE
LITSENTSILEPINGU ALUSEL.

JURIDICA

10 1999

Põhiseadus

Põhiseaduse Riigikogu peatüki probleemid

Madis Ernit

Eesti Panga staatus ja pädevus tulenevalt põhiseaduse §-dest 111 ja 112

Lasse Lehis

Seadusandlus ja allahindlus - juristid keelekohtulaua ees

Helju Vals

Paraku nähti seejuures hunti seal, kus hunti ei ole. Põhiseaduse Assambleel kardetud kandidaatide ümber puhkevat võimalikku poliitilist "lehmakauplemist" tuleb pidada väikeseks palfeks võrreldes praeguste telgitaguste läbirääkimistega. PS § 1 lõikes 1 sätestatud demokraatia printsiip nõuab riikliku tahte kujundamise, sealhulgas personaalsete valikute läbipaistvust. Kui kodanik ei saa teada, kes kellele ja mida lubas, et soovitud isik soovitud kohale "upitada", ei toimi parlamendi avalikustamise funktsioon ega saa demokraatia nõuetekohaselt funktsioneerida.

ALANUD ON AJAKIRJA

JURIDICA TELLIMINE

Aastatellimus (10 numbrit) maksab **540 krooni**,
poole aasta tellimuse hinnaks on vastavalt
270 krooni.

Üksiknumbri hind 2000. aastal on **65 krooni**.
Välisriikidesse tellimise hind aastaks on **75 USD**.

Ajakirja saab üksikmüügist osta kõigist
hästivarustatud raamatupoodidest ja
Õigusteabe AS Juura kontorist Tallinnas,
Tartu mnt 14.

Samas on võimalik osta
varasemalt ilmunud *Juridica* numbreid.

Ajakirja tellimusi võtavad vastu kõik
postkontorid ja
Juura, Õigusteabe AS kontor Tallinnas.

Täiendav informatsioon: **Õigusteabe AS Juura**
Tartu mnt 14, 10117 Tallinn
Tel: 6 612 519, Faks: 6 612 548

AASTAKS 2000

*Valimik Euroopa Nõukogu
lepinguid*

AS JUURA UUT RAAMATUT
KÜSIGE HÄSTIVARUSTATUD
RAAMATUKAUPLUSTEST

INTERLEX
ÕIGUSTÖLKEBÜROO

ÕIGUSLEKSIKON

MILLEKS, KELLELE JA KUIDAS SEDA TELLIDA?

Õigustõlkebüroo ja Kirjastus Interlex poolt on koostamisel ja kirjastamisel sõnaraamat **Õigusleksikon**. Mitmete nimekate õiguse asjatundjate toimetamisel valmiv raamat jõuab lugejateni 2000. aasta märtsi alguses.

Õigusleksikoni koostamise idee sündis sagedasest vajadusest nõustada mittejuriste õigusterminite kasutamise osas. Selle käigus on ilmnenud, kui raske võib olla põhjendada, miks jurist mingis kontekstis eelistab üht sõna teisele, või selgitada termini tähendust, mis juristi jaoks on enesestmõistetav. Kiiresti muutuvad seadused teevad juristilegi raskeks orienteeruda muutuvates õigusmõistetes ning harjuda asjaoluga, et omal ajal õpitud põhitõedki võivad olla muutunud.

Konkreetsemaks tõukeks õigusleksikoni koostamisele sai justiitsministeeriumi avaldatud kava koostada aastaks 2004 Eesti seadustes ja Eesti poolt sõlmitud välislepingutes esinevate õigusterminite seletussõnaraamat. Tundus võimatu nii kaua oodata, kuna vajadus sellise teatmeteose järele on väga suur just praegu, mil näiteks euroaktide tõlkijal on vaja teada, mis on eesti keeles juba olemas, enne kui hakata leiutama uut sõna, või kui raamatukogudel on vaja koostada üldist märksõnastikku. Samuti oli soov võtta leksikoni ka õiguskirjanduses esinevaid sõnu, mis seaduste tekstides sageli ei kajastu.

Ideaalne oluks sellise leksikoni koostamiseks läbi töötada kõik eesti keeles ilmunud materjalid. Et koostaja kasutada olnud aeg oli piiratud aastaga, tuli piirduda siiski vähemaga, keskendudes tuntumate Eesti õigusteadlaste monograafiatele, olulisematele seadustele ja Riigikohtu lahenditele. Kasutatud on ka praegu Riigikogu menetluses olevaid tähtsamaid seaduseelnõusid, näiteks võlaõigusseaduse ja karistusseadustiku eelnõu. Leksikon sisaldab ka ligi 700 ladinakeelse mõiste või väljendi selgituse. Hõlmatud on nii avalik kui ka eraõigus. Kokku on sõnastikus üle 5000 termini ja väljendi seletuse. Mõistete puhul, millele on seaduses antud legaaldefiniitsioon, on see leksikonis esitatud koos viitega vastavale seadusele.

Allterminid on püütud koondada põhiterminite juurde, näiteks märksõna "tehing" all on märksõnad "kohustustehing", "käsutustehing", "tasuline tehing", "tasuta tehing" jmt. Püütud on anda teavet ka sünonüümide kohta ning selgitada mõistete omavahelist suhet.

Loodetavasti suudab õigusleksikon vähemalt osaliseltki täita tühimikku, mis õiguslases teatmekirjanduses praegu valitseb.

Praegu on käimas raamatu ettetellimine. Ettetellimist teostavad Tartu raamatupoed Postimehe Raamatuäri ja Tartu Ülikooli Raamatupood ning Tallinna raamatukauplused Rahva Raamat ja Akadeemiline Raamat.

Samuti võib tellimusi vormistada otse kirjastuses. **Õigustõlkebüroo ja Kirjastus Interlex** aadress on Tallinn, Lai 49, telefon 2 62 75 100, fax 2 62 75 110, e-post interlex@interlex.ee.